

คู่มือ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก

งานนโยบายและแผน
สำนักงานปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก

คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
งานนโยบายและแผน
สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยโศภ

คำนำ

คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเล่มนี้จัดทำขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสำหรับผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยได้รวบรวมความรู้ทางวิชาการจากแหล่งต่างๆ และถ่ายทอดประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ที่ได้ศึกษานำไปประยุกต์ใช้หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน องค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก จึงจัดทำคู่มือแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้เป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามที่วางไว้

งานนโยบายและแผน
สำนักปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบลหายโศก

สารบัญ

๑. บทนำ	๑
๒. คณะกรรมการต่างที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๓
๓. ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๕
๓. หลักเกณฑ์แนวทางรายละเอียดโครงการ	๖
๔. แบบสำหรับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๑

บทนำ

วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ

การจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน “คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น” ฉบับนี้เพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลขนาดใหญ่ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยฝ่ายแผนงานและงบประมาณ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามกระบวนการดังนี้

- รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาความต้องการของประชาชนเพื่อเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ บริหารงานตำบล

- วิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการที่เสนอหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

- ประสานกับหน่วยงานในเขตตำบลและหน่วยงานอื่นที่เสนอบริการสาธารณูปการในเขตเทศบาลและหน่วยงานใกล้เคียงเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา

จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและหน้าที่ อิสระในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน มีการกำหนดตัวบทตัวแทนกฎหมายและกลไกทางกฎหมายเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างโปร่งใส และสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้มีบทบาท อำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยไม่เพียงพอมิจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังขยายบทบาท หน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วยและเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตรวจสอบการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบันแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินงานได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงจำเป็นต้องกำหนดแผน สามารถตอบสนองต่อการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นและตอบตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการตามแผนงานได้

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้แก้ไขคำว่า “แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่น” และแก้ไขคำว่า “แผนพัฒนา” เป็น “แผนพัฒนาท้องถิ่น” ในข้อ ๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้คำต่อไปนี้แทน

“แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

“แผนพัฒนาท้องถิ่น” หมายความว่า แผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าและให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือการเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่น

“โครงการพัฒนา” หมายความว่า โครงการที่ดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ความหมายของการวางแผน

การวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนา เปรียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างปัจจุบันและอนาคต เป็นการคาดการณ์สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ฉะนั้นการวางแผนจึงเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่พิจารณา กำหนดแนวทางปฏิบัติงาน มีรากฐานการตัดสินใจตาม วัตถุประสงค์ความรู้และการคาดคะเน อย่างใช้ดุลยพินิจ การวางแผนจึงมีความเกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ ต่างๆ ในอนาคตและตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดโดยผ่านกระบวนการคิดก่อนทำ ดังนั้น การวางแผน คือ ความพยายามที่เป็นระบบ (systematic attempt) เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับ อนาคตเพื่อให้องค์กรบรรลุที่ปรารถนา

ความสำคัญของการวางแผน (Significance of Planning)

- ๑) เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- ๒) ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ๆ เข้ามาในองค์กรและยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
- ๓) ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่ปรารถนา

ประโยชน์ของการวางแผน (Advantages of Planning)

ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีเครื่องมือที่จะช่วยในการพัฒนาอย่างรอบคอบ และแสดงให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่างๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยง และส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจ กำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วย เงิน คน วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

ขั้นตอนการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

๑) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหาความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้อง และแนวทางการปฏิบัติหน้าที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน พิจารณาประกอบการทบทวน แผนพัฒนาท้องถิ่น

๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์ เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๔) กรณีเทศบาล และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

๕) กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ความเห็นชอบก่อนผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

๖) หลังจากดำเนินการตามข้อ ๑ - ๕ ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๔ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

องค์ประกอบให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ผู้บริหารท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
(๒) รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกคน	กรรมการ
(๓) สมาชิกสภาที่ท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารคัดเลือกจำนวนสามคน	กรรมการ
(๕) ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก	กรรมการ
(๖) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน	กรรมการ
(๗) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการและเลขานุการ
(๘) หัวหน้าส่วนราชการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน	ผู้ช่วยเลขานุการ
- กรรมการตาม (๓) (๔) (๕) และ (๖) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น โดยพิจารณาจาก
 - (๑.๑) อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอำนาจหน้าที่ที่มีผลกระทบต่อประโยชน์สุขของประชาชน เช่น การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การผังเมือง
 - (๑.๒) ภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
 - (๑.๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศกลุ่มจังหวัดและจังหวัดโดยเน้นดำเนินการในยุทธศาสตร์ที่สำคัญและมีผลต่อประชาชนโดยตรง เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
 - (๑.๔) กรอบนโยบายทิศทางแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด
 - (๑.๕) นโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นแถลงต่อสภาท้องถิ่น
 - (๑.๖) แผนชุมชน

ในการนำประเด็นข้างต้นมาจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นคำนึงถึงสถานะทางการคลังของท้องถิ่นและความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการมาประกอบการพิจารณาด้วย
- (๒) ร่วมจัดทำร่างแผนพัฒนา เสนอแนะแนวทางการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำร่างแผนพัฒนา
- (๓) พิจารณาร่างแผนพัฒนาและร่างแผนดำเนินงาน
- (๔) ให้ความเห็นชอบร่างข้อกำหนดข้อบ่งชี้และรายละเอียดของงานตามข้อ ๑๙(๒) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘
- (๕) พิจารณาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- (๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานอื่นเพื่อช่วยปฏิบัติงานที่เห็นสมควร
- (๗) ประสานกับประชาคมหมู่บ้านในการรวบรวมวิเคราะห์ปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมเพื่อประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

องค์ประกอบให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

(๑) ปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	ประธานกรรมการ
(๒) หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
(๓) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมคัดเลือก
จำนวนสามคน	กรรมการ
(๔) หัวหน้าส่วนการบริหารมีหน้าที่จัดทำแผน	กรรมการและเลขานุการ
(๕) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น
ที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย	ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตาม (๓) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้ คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำร่างแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นกำหนด จัดทำร่างแผนดำเนินงานและจัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของงานตามข้อ ๑๙(๑) แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ชัดเจนเพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการต่าง ๆ ของภาครัฐได้เข้ามารับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีโอกาสมาแสดงความคิดเห็นแสดงความห่วงกังวลต่อแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่รัฐต่อการตัดสินใจของผู้บริหารส่วนท้องถิ่น รวมไปถึงการมาร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล ร่วมตัดสินใจ รับผลจากการตัดสินใจ ให้การปรึกษาหารือ และ ร่วมกันประเมินผลการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นพื้นฐานในวิถีทางประชาธิปไตย ทั้งนี้การมีส่วนร่วมยังรวมถึงการมาร่วมกันคิดถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาของชุมชน ร่วมออกแบบอนาคตของชุมชนโดยคน ในชุมชนเอง โดยผู้ที่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องหรือเข้ามามีส่วนร่วมคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ รวมถึง กลุ่มคนที่รวมตัวกันเป็นองค์กรทางสังคมของพลเมืองที่เรียกว่าภาคประชาสังคม (Civil Society) เช่น กลุ่ม ชมรม องค์กรสาธารณะประโยชน์ต่าง ๆ

การดำเนินการเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและงบประมาณขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้ทั้ง ๒ ฝ่าย คือฝ่ายองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและประชาชน โดย ผู้บริหารท้องถิ่นควรสนับสนุนให้มีการทำแผนชุมชนให้เกิดขึ้นในทุกหมู่บ้าน โดยการให้คำแนะนำในการจัดทำให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ สนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนชุมชน สนับสนุนการจัดเวทีประชาคมอย่างสร้างสรรค์ และ พิจารณานำโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกับชุมชน หรือโครงการหรือกิจกรรมที่เกินขีดความสามารถ ของชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา จะดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคมของทุกปี

ความสำคัญ และประเภทของแผนพัฒนาท้องถิ่น

การที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจะพัฒนาไปในทิศทางใด จำเป็นต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ หรือแผนงานในอนาคตและแปลงมาสู่การปฏิบัติ ดังนั้น ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงได้ กำหนดให้แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นต้องมีการทบทวนและจัดทำทุกปีและจะนำไปสู่กระบวนการ จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

การวางแผนการพัฒนาจึงมีความสำคัญต่อองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากแผนการพัฒนาเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึง ประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงและมุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นใน

อนาคต ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึง ความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยง และส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็น อุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจ กำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการ บริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์ สาธารณะสูงสุด

นอกจากนี้ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นยังทำให้ประชาชนในท้องถิ่นได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกัน ได้เห็นข้อเด่น ข้อดี โอกาสและข้อจำกัดของท้องถิ่นในการพัฒนาอย่างมีเป้าหมาย มีช่องทางในการ แก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมสามารถกำหนดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของ ท้องถิ่นได้แลกเปลี่ยนและลงมือทำงานร่วมกันได้ สามารถวางแผนจัดการกับทรัพยากรหรือทุนในท้องถิ่นทั้งทุนบุคคล และทุนสังคมที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น อีกทั้งยังสามารถรับ ผลประโยชน์ร่วมกันได้อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม ก่อให้เกิดทัศนคติที่ดี เอื้ออาทรต่อกัน ปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม ที่ดีให้กับท้องถิ่น และท้ายที่สุด สามารถหาภาคีแนวร่วมในการทำงานเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นกระบวนการกำหนด ทิศทางใน อนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุ บน พื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพ ของ ท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนา โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ และข้อมูลในแผนพัฒนา หมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำข้อมูลมา วิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น และประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

เค้าโครงการแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ
๒. ด้านการเมือง/การปกครอง
๓. ประชาชน
๔. สภาพทางสังคม
๕. ระบบบริการพื้นฐาน
๖. ระบบเศรษฐกิจ
๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม
๘. ทรัพยากรธรรมชาติ
๙. อื่นๆ (ถ้ามีระบุด้วย)

ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค
๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน
๒. บัญชีโครงการพัฒนาท้องถิ่น

ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล

๑. การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์
๒. การติดตามและประเมินผลโครงการ
๓. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่น
๔. ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

หลักเกณฑ์แนวทางรายละเอียดโครงการ

โครงการพัฒนา

- โครงการ ชื่อโครงการควรเป็นชื่อที่ชัดเจน กระชับเป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์สนองต่อแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและดำเนินการ เพื่อให้การพัฒนาบรรลุตามวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดไว้ มีความ ชัดเจนมุ่งไปเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อ่านแล้วเข้าใจได้ว่าจะพัฒนาอะไร

วัตถุประสงค์ (dear objective) โครงการต้องกำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับความเป็นมาของโครงการสอดคล้องกับ หลักการและเหตุผลวิธีการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มีความเป็นไปได้ชัดเจนมีลักษณะเฉพาะเจาะจง

เป้าหมาย (ผลผลิต ของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้องสภาพที่อยากให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็น ทิศทางที่ต้องไปให้ถึงเป้าหมายต้องชัดเจน สามารถระบุจำนวนเท่าไร กลุ่มเป้าหมาย คืออะไร มีผลผลิตอย่างไร กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ ดำเนินงานและระยะเวลาดำเนินงานอธิบายให้ชัดเจนว่าโครงการนี้จะทำที่ไหนเริ่มต้นในช่วงเวลาใดและจบลงเมื่อไรใครคือกลุ่มเป้าหมาย ของโครงการพัฒนากลุ่มเป้าหมายหลักคือใครกลุ่มเป้าหมายรองคือใคร

โครงการมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี

- (๑) ความมั่นคง
- (๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (๔) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- (๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง

ยั่งยืน

โครงการมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

- (๑) ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) ยึดคน เป็นศูนย์กลางการพัฒนา
- (๓) ยึดวิสัยทัศน์ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี
- (๔) ยึดเป้าหมายอนาคตประเทศไทย ๒๕๗๔
- (๕) ยึดหลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน ๕ ปีที่ต่อ ยอดไปสู่

ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมาย ระยะยาว ภายใต้แนวทางการพัฒนาการยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักได้ปานกลางสู่รายได้สูง -การพัฒนา ศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัย

อย่างมีคุณภาพ -การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม -การรองรับการ เชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง-การสร้าง ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมการบริหารราชการแผ่นดินที่มี ประสิทธิภาพ

โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand ๔๐

-มีลักษณะหรือสอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนโครงการสร้างเศรษฐกิจไปสู่ ValueBased Economy หรือทาง เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ทำน้อยได้มาก เช่น

- เปลี่ยนจากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ ไปสู่สินค้าเชิงนวัตกรรม

-เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม

- เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น รวมถึงโครงการที่ เติมเต็ม ด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรม วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนาแล้วต่อ ยอดความ ได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เช่น ด้านการเกษตร เทคโนโลยีชีวภาพ สาธารณสุข วัฒนธรรม ฯลฯ

โครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด

โครงการพัฒนาท้องถิ่นที่มีความสอดคล้อง กับห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาจังหวัดที่ได้ กำหนด ขึ้น เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นเสมือนหนึ่งการขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัด ซึ่งไม่สามารถแยก ส่วนใดส่วนหนึ่ง ออกจากกันได้ นอกจากนี้โครงการพัฒนาท้องถิ่นต้องเป็นโครงการเชื่อมต่อหรือเดินทางไป ด้วยกันกับยุทธศาสตร์ จังหวัดที่ได้กำหนดขึ้นที่เป็นปัจจุบัน

โครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน

โครงการพัฒนาที่เป็นการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ เป็น โครงการที่ดำเนินการภายใต้พื้นฐานความพอเพียงที่ประชาชนดำเนินการเองหรือร่วมดำเนินการเป็น โครงการต่อยอด และขยายได้เป็นโครงการที่ประชาชนต้องการเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งมีลักษณะที่จะให้ ท้องถิ่นมีความมั่งคั่ง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นท้องถิ่นที่พัฒนาแล้วด้วย การพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและ เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้าน การเกษตรและแหล่งน้ำ) (LSEP)

-งบประมาณ ต้องมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) โครงการพัฒนา จะต้อง คำนึงถึงหลักสำคัญ ๕ ประการ ในการจัดทำโครงการ ได้แก่ ความประหยัด (Economy) -ความมี ประสิทธิภาพ (Efficiency) -ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) -ความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาท้องถิ่นนำไปสู่ ความยุติธรรม (Equity) -ความโปร่งใส (Transparency)

-มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลัก วิธีการงบประมาณ การประมาณการราคาเพื่อการ พัฒนาต้องให้สอดคล้องกับโครงการถูกต้องตามหลักวิชาการทางช่าง หลักของราคากลาง ราคากลางท้องถิ่นมี ความ โปร่งใสในการกำหนดราคาและตรวจสอบได้ในเชิงประจักษ์

-มีการกำหนด ตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับมีการ กำหนด ดัชนีวัดผลงาน (Key Performance Indicator : KPI) สามารถวัดได้ (measurable) - ใช้ออก ประสิทธิภาพ (effectiveness) ใช้ออกประสิทธิภาพ (efficiency) ได้ เช่น การกำหนดความพึงพอใจ การ กำหนดร้อยละการ กำหนดอันเกิดจากผลของวัตถุประสงค์ที่เกิดที่สิ่งที่ได้รับ (การคาดการณ์ คาดว่าได้รับ) -ผล ที่คาดว่าจะได้รับ จะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผลที่ได้รับเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงจากการดำเนินการตาม โครงการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การได้ผลหรือผลที่เกิดขึ้นจะต้องเท่ากับวัตถุประสงค์หรือ มากกว่าวัตถุประสงค์ ซึ่งการเขียนวัตถุประสงค์ควรคำนึงถึง ความเป็นไปได้ และมีความเฉพาะเจาะจงในการ ดำเนินงานตามโครงการ การวัดและประเมินผลระดับของความสำเร็จได้ ระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงานอย่าง ชัดเจน และเฉพาะเจาะจงมากที่สุดและสามารถปฏิบัติได้ เป็นเหตุผลสอดคล้องกับความเป็นจริงส่งผลต่อการ บ่งบอกเวลาได้

แผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่ปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีความคล่องตัวถูกต้องพร้อมทั้งสามารถนํานโยบายและข้อสั่ง การของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย ไปปฏิบัติได้อย่างรวดเร็วและให้ห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ อย่างบูรณาการ โดยอาศัยตามอำนาจ ระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑

- พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ มาตรา ๖๖,๑๗ และมาตรา ๘ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๕๐,๕๑,๕๓,๕๔,๕๕ และมาตรา ๕๖ - พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๔๕ และกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๕๑) ออกตามความใน พระราชบัญญัติการบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๐

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖,๑๗

- ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ การถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดไว้ ๕ ด้านได้แก่

(๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(๒) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

(๓) ด้านการจัดระเบียบชุมชนสังคม และการรักษาความสงบ

(๔) ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์ยกรรมและการท่องเที่ยว

(๕) ด้านการบริหารจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๖) ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบ บริการสาธารณะขององค์การบริหารจังหวัดลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และเรื่อง กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

- ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ภารกิจถ่ายโอนนโยบายของรัฐบาลและ กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดเป็นการจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ โครงการพัฒนาท้องถิ่นอื่น ๆ ที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อตกลงหรือร่วมดำเนินการหรือผูกมัดกับ หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรต่าง ๆ เป็นการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะการจัดทำแผนที่ภาษี การพัสดุ ที่เกี่ยวกับที่ดินหรือสิ่งก่อสร้างขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

รายการที่ไม่ต้องปรากฏในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑. เงินเดือนฝ่ายการเมือง เช่นเงินเดือนผู้บริหารท้องถิ่น เงินค่าตอบแทนประจำตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น

๒. เงินเดือนฝ่ายประจำ เช่น เงินเดือนข้าราชการ พนักงานจ้างลูกจ้างประจำ เงินประจำตำแหน่ง เงินเพิ่มต่าง ๆ

๓. ค่าตอบแทน ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติราชการอันเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ ค่าเช่าบ้าน

๔. รายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการค่าลงทะเบียนต่าง ๆ ค่าจ้างเพื่อปิดบัญชีบุคคล ค่าจ้างที่ เกี่ยวกับคนเพื่อบริการเป็นครั้งคราว เป็นต้น

๕. ค่าบำรุงและซ่อมแซมทรัพย์สิน เพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติที่เกี่ยวข้องกับวัสดุ ครุภัณฑ์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึง การบำรุงและซ่อมแซมโครงการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นในการบริการสาธารณะ เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๖. ค่าวัสดุ เช่น วัสดุสำนักงาน วัสดุไฟฟ้าและวิทยุ ครุภัณฑ์สำนัก เช่น โต๊ะทำงาน เครื่องสำรองไฟฟ้า เว้นแต่วัสดุที่ จะต้องจัดทำเป็นโครงการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ตามอำนาจหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดทำเป็น แผนพัฒนาท้องถิ่นก็ได้

๗. ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าน้ำบาดาล เป็นต้น

๘. เงินสมทบประกันสังคม เงินสมทบกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๙. เงินตอบแทนอื่น ๆ ค่าสินไหมทดแทน การดำเนินการตามคำสั่งศาลที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินให้กับผู้เสียหาย หรือผู้มีส่วนได้เสียจากการกระทำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งทางตรงและทางอ้อม

๑๐. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งหรือการบริหารจัดการการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นสมาชิกภาพนั้นสิ้นสุดลงเมื่อถึงคราวออก ตามวาระหรือมีการยุบสภา ตาย ลาออก หรือด้วยเหตุอื่นใด

๑๑. ค่าจ้างเหมาออกแบบ ค่าควบคุมงาน ค่าเขียนแบบ ค่าจ้าง วิศวกร

๑๒. อื่น ๆ ที่มีลักษณะหรือการดำเนินการที่ไม่ใช่การบริการสาธารณะตามอำนาจ หน้าที่ โดยตรงตามกฎหมาย จัดตั้งขององค์กรปกครอง

รายละเอียดโครงการพัฒนา/กิจกรรมของ อปท.มีหลักเกณฑ์ด้านความสำคัญ

(๑) ด้านโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ก่อสร้างถนน ก่อสร้างระบายน้ำ ก่อสร้างลานเอนกประสงค์ ฯลฯ

(๒) ด้านโครงสร้างพัฒนาแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร เช่น สร้าง/ซ่อมระบบประปาถัง เก็บน้ำกลางประจำหมู่บ้าน ฝายน้ำล้น ขุดลอกลำห้วยต่างๆ

(๓) การพัฒนาตลาดท้องถิ่น เช่น การจัดให้มีหรือปรับปรุงตลาดของ หมู่บ้าน.

(๔) การจัดขยะมูลฝอย การรักษาความสะอาดในท้องถิ่น

(๕) ด้านการส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับบริการขั้นพื้นฐาน ด้านสังคม สาธารณสุขและคุณภาพชีวิต การ ส่งเสริมการฝึกอาชีพให้ผู้ด้อยโอกาส เด็กกำพร้า ผู้สูงอายุหรือผู้พิการ

(๖) ด้านการศึกษา เช่น การปรับปรุงอาคารสถานศึกษา สนามเด็กเล่นสร้างปัญญาการเรียนรู้ของเด็ก

(๗) ด้านการสนับสนุนการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เช่น โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อ ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพ่อ ก่อสร้าง/ปรับปรุงอาคารร้านค้าชุมชน ตลาดชุมชน

(๘) ด้านการสนับสนุนการท่องเที่ยวในเขต อปท. เช่น ส่งเสริมประเพณีท้องถิ่นในเขตตำบลหลายตำบล

(๙) การจัดให้มีมีการบำรุงสนามกีฬาหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

(๑๐) ด้านโครงสร้างก่อสร้างหรือซ่อมแซมโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่ อปท. ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ เช่น สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า

